

vitku pomorstva i pomorske znanosti kroz stoljeća (K. Džin, I. Radić Rossi).

U okviru programa Savjetovanja predstavljen je u Puli 20. svezak časopisa *Histria antiqua* (tema broja: “Nastambe i stanovanje od prapovijesti do srednjeg vijeka”), u Medulinu turističko izdanje vodiča na četiri jezika “Vižula. Skriveni svijet antike” (autori: V. Girardi Jurkić, K. Džin) i u Rovinju izdanje grupe autora iz Francuske, Italije i Hrvatske pod nazivom *La côte du Parentin dans l’Antiquité* uz nazočnost J. M. Cassam Chenaia, ravnatelja Francuskog instituta u Zagrebu.

Sažeci na hrvatskom i engleskom jeziku tiskani su tradicijski u izdanju *Materijali* (br. 23, Pula 2011.) Društva za povijest i kulturni razvitak Istre. Podnesena priopćenja pripremljena za tisak uz obvezujuće recenzije i klasifikacije bit će u okviru financijskih mogućnosti tiskana u časopisu *Histria antiqua*, sv. 21, tijekom 2012. godine.

17. međunarodno arheološko savjetovanje s velikim brojem sudionika ukazalo je na ekspanziju znanstvenih i stručnih istraživanja i arheoloških otkrića, koja nalazima i riječima iščitava dalju i bližu ljudsku prošlost brođenja morima i rijekama te ujedno ukazuju na život i tijekove civilizacijskih promjena na našem planetu. Posebno je značajno istaknuti da su na savjetovanju u velikom broju sudjelovali mladi hrvatski znanstvenici i stručnjaci s fakulteta, instituta i muzeja obrazlažući svoje rezultate i otkrića suvremenim polivalentnim multidisciplinarnim znanstvenim metodama.

Mirko Jurkić

Radionica i predstavljanje međunarodnoga projekta *Sjećanje naroda* na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, 21. veljače 2012.

Na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli održana je 21. veljače 2012. radionica u sklopu međunarodnoga projekta “Sjećanje naroda” (*Paměť národa, Memory of Nations*) češkoga Instituta za proučavanje totalitarnih režima (*Ústav pro studium totalitních režimů*). Cilj je radionice bio upoznati polaznike s metodologijom rada u prikupljanju usmenih svjedočanstava osoba koje su se našle pod udarom totalitarnih režima za vrijeme Drugoga svjetskog rata i poraća te ih potaknuti na daljnja istraživanja i umrežavanje podataka. Domaćin radionice bilo je Istarsko povijesno društvo – Società storica istriana, hrvat-

ski partner projekta, a održana je zahvaljujući novčanoj potpori organizacije International Visegrad Fund. Osim Pule, turneja radionica posjetila je Budimpeštu, Bukurešt i Prag.

Radionica je otvorena predstavljanjem istraživačko-dokumentacijskog projekta Istarskog povijesnog društva “Istarske sudbine: Istrani u sabirnim i zarobljeničkim logorima za Drugog svjetskog rata i poraća”. Projekt je predstavio Igor Jovanović, jedan od njegovih voditelja (drugi je Igor Šapovanja), a cilj mu je prikupljanje što više svjedočanstava preživjelih logorašica i logoraša. Do sada je zabilježeno više desetaka svjedočanstava deportiranih u logore smrti ili na prisilan rad. Jovanović je prikazao nekoliko kratkih videouradaka pa je potom predstavio nekoliko životnih priča koje je sakupio.

Glavni je dio radionice bilo predstavljanje projekta “Sjećanje naroda”, što su učinile Martina Kollinerová i Lenka Kopřivová. Riječ je o digitalnoj bazi podataka (na stranici www.memoryofnations.eu) sa svjedočanstvima prikupljenima metodologijom usmene povijesti. Napomenuto je da ona povezuje razne europske projekte usmene povijesti i u biti čini prostor virtualnoga istraživanja u koji su pohranjena međusobno povezana svjedočanstva. Digitalni arhiv sadrži preko dvije tisuće audio i videozapisa te fotografija, tekstova i ostalih materijala, a materijali se dodatno arhiviraju u arhivi Češkoga radija (*Český rozhlas*). Na radionici je predstavljeno i kako svaka osoba može postaviti materijale na stranicu. Također, češke su gošće prikazale još dva rezultata rada projekta: strip “Još smo u ratu” (*Ještě jsme ve válce*), objavljen 2011. i napravljen na temelju stvarnih događaja, te projekt pronalazanja i obilježavanja lokacija na bivšoj “Željeznoj zavjesi” koje su prebjezi iz Istočnoga bloka koristili za bijeg.

U posljednjem izlaganju dvoje mladih istraživača iz Zagreba, Darija Marić i Marko Smokvina, predstavilo je projekt “Hrvatska sjećanja” nevladine organizacije Documenta – Centar za suočavanje s prošlošću (na stranici www.documenta.hr). Jednako kao i prethodna dva, i ovaj projekt teži prikupljanju individualnih svjedočanstava u videoformatu. Prema izlagačima, cilj im je sakupiti petstotinjak svjedočanstava o Drugom svjetskom ratu, progonu političkih neistomišljenika iz razdoblja socijalizma i Domovinskom ratu.

Na kraju izlaganja su predstavljajući Documente i voditelji projekta “Istarske sudbine” pozvali sve one koji imaju bilo kakva saznanja o izravnim svjedocima ili su i oni sami bili žrtve sličnih nasilja da se jave s potrebnim

informacijama i ispričaju još neispričane priče na adresu www.documenta.hr ili da se obrate Istarskom povijesnom društvu na istra@ipd-ssi.hr.

Program radionice završen je kratkom raspravom i razmjenom iskustava u radu na prikupljanju i obradi usmenih svjedočanstava. Pokazalo se kako postoji širok interes za izgradnjom zajedničke suradnje u nastojanju da se sačuvaju sjećanja pojedinaca na tragične epizode dvadesetoga stoljeća te o potrebi inkorporacije rezultata istarskih istraživanja u širi europski kontekst.

David Orlović

Županijsko stručno vijeće učitelja povijesti Istarske županije, Pazin, 25. ožujka 2011.

Županijsko stručno vijeće učitelja povijesti održano na temu “Suvremeni metodički okvir nastave povijesti” otvorila je mr. sc. Marijana Marinović, viša savjetnica iz Agencije za odgoj i obrazovanje, podružnica Rijeka, izlaganjem “Izrada pripreme za nastavu prema NOK-u (Nacionalnom okvirnom kurikulumu) – pristup usmjeren na ishode”. Izlaganje je potkrijepila primjerima iz nastavne prakse te dala naglasak na ishode učenja koje bi učitelji trebali provoditi na svojim satovima. U novim se nastavnim pripremapa daje naglasak na učeničke kompetencije i očekivanu razinu znanja koju trebaju usvojiti na određenom satu. Nova nastavna priprema, osim zadataka za učenički rad, sadrži i opis učiteljeva angažmana za nastavni sat.

Radionički dio stručnoga skupa odradili su učitelji i nastavnici povijesti iz Zagreba. Mr. sc. Maja Ferček je za nastavnike srednjih škola napravila radionicu na temu “Kako analizom povijesnih izvora i slikovnog materijala u udžbenicima i uporabom interaktivnih karata u nastavi razvijati kod učenika kritičko mišljenje”. U radionici je pokazan cijeli niz primjera iz nastavne prakse kako učenici na slikovnom materijalu (fotografije, slike, sheme, karte) mogu razvijati kritičko mišljenje u nastavi povijesti.

Krešimir Erdelja, prof., predstavio je četiri čitanke kao dodatni nastavni materijal za učitelje. Čitanke pod nazivom *Nacije i nacionalizmi* izdali su Centar za demokraciju i pomirenje u Jugoistočnoj Europi (CDR-SEE) iz Soluna i Hrvatski helsinški odbor za ljudska prava iz Zagreba. Čitanke sadrže razne dodatne materijale i povijesne izvore (fotografije,